

Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen muuttaminen

Kunnanhallitus 25.11.2024
257/14.05.00.01/2024

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen supistamisen osuuskunnan esityksen mukaisesti. Kiinteistöjen vähäinen lukumäärä, vesihuoltolain 10§:n 2 ja 3 mom. liittämävelvoitelievennys sekä yhdelle kiinteistölle jo myönnetty vapautus liittämiselvöllisyydestä huomioiden verkoston rakentamis- ja ylläpitokustannukset muodostuvat sellaisiksi, että pienellä vesilaitoksella ei ole mahdollisuutta huolehtia alueensa vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. Vesihuolto on jo järjestetty tai on mahdollista järjestää supistettavalla alueella kiinteistökohtaisesti. Edellä todetun ja alueen arvioitu yhdyskuntakehitys huomioiden olosuhteet supistettavalla alueella ovat sellaiset, että kunnalla ei enää ole VHL 6 ja 7 §:n mukaista velvollisuutta järjestää vesihuoltoa vesihuoltolaitoksen palvelujen avulla.

Päätös

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Tekninen lautakunta 05.11.2024 § 102

Päätösehdotus Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että se päättää hyväksyä Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen supistamisen osuuskunnan esityksen mukaisesti. Kiinteistöjen vähäinen lukumäärä, vesihuoltolain 10§:n 2 ja 3 mom. liittämävelvoitelievennys sekä yhdelle kiinteistölle jo myönnetty vapautus liittämiselvöllisyydestä huomioiden verkoston rakentamis- ja ylläpitokustannukset muodostuvat sellaisiksi, että pienellä vesilaitoksella ei ole mahdollisuutta huolehtia alueensa vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti. Vesihuolto on jo järjestetty tai on mahdollista järjestää supistettavalla alueella kiinteistökohtaisesti. Edellä todetun ja alueen arvioitu yhdyskuntakehitys huomioiden olosuhteet supistettavalla alueella ovat sellaiset, että kunnalla ei enää ole VHL 6 ja 7 §:n mukaista velvollisuutta järjestää vesihuoltoa vesihuoltolaitoksen palvelujen avulla.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen muutos on ollut nähtävillä 1. – 31-5.2024 välisen ajan. Nähtävilläolosta on kuulutettu kunnan ilmoitustaululla, kunnan nettisivuilla ja Laukaa-Konnevesi lehdessä. Asiasta on pyydetty erikseen lausunnot Ely-keskukselta, terveydensuojeluviranomaiselta, ympäristönsuojeluviranomaiselta ja alueen kiinteistöjen omistajilta. Lausuntoja saapui yhteensä 4 kpl.

Etelä-Savon ELYn valtakunnallinen vesihuoltopalvelut yksikön lausunnon mukaan ELY-keskus pitää toiminta-alueen päivittämistä tarpeellisenä ja esitystä sisällöllisesti hyvänä ja suosittaa, että käsittelyjärjestelmien asianmukaisuus tarkistetaan.

Terveysturvaviranomaisen lausunnon mukaan kiinteistöillä tulee olla käytettävissään riittävästi sosiaali- ja terveysministeriön talousvesiasetuksen laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Jätevesien käsittelyjärjestelmä tulee olla sellainen, ettei siitä aiheudu vaaraa lähialueen talousvesikaivojen veden laadulle tai riittävyydelle. Kiinteistöjen vesi- ja jätevesihuolto voidaan hoitaa myös kiinteistökohtaisesti. Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevien kiinteistöjen vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti siten, että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät maksut ovat kohtuulliset ja tasapuoliset.

Toiminta-alueen olemassa oleva verkosto kulkee Hemminginniemiessä linnuntietä yli 500 metrin etäisyydellä supistettavaksi esitetyn alueen rajasta. Verkoston vetäminen suorinta kautta Matoniemeen vaatisi vesistön ylityksen. Verkoston vetämistä maastoon vaikeuttaa alueen maaston louhikkoisuus ja kallioisuus.

Alueella sijaitsee 4 kiinteistöä, joista kaksi on vapaa-ajan kiinteistöjä. Toiselle asuinkiinteistöistä on myönnetty vapautus liittymisvelvoitteesta vuonna 2021. Alueen kiinteistöjen vesi- ja jätevesihuolto on ratkaistu kiinteistökohtaisesti. Kiinteistöjen vesi- ja jätevesilaitteistot on rakennettu ennen toiminta-alueen hyväksymistä.

Tiettävästi alueen talousvesikaivojen vesissä on ollut raja-arvon ylittäviä rautapitoisuuksia. Rautapitoisuuden arvo ei kuitenkaan ole laatuvaatimus vaan laatusuositus. Raudan pitoisuutta on mahdollista vähentää vedestä tehokkaasti esim. erilaisilla suodattimilla.

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon mukaan Supistettavaksi esitetyllä alueella ei ole kiinteistöjä, jotka olisivat jo liittyneet osuuskunnan verkostoon. Koska kiinteistöt eivät sijaitse vesihuoltolain tarkoittamassa taajamassa myöskin mahdollinen liittymävelvollisuus tutkittaisiin alueella vesihuoltolain 10 §:n 2 ja 3 mom. mukaisesti. Taajama-alueen ulkopuolista liittymävelvollisuutta on lievennetty vuonna 2014 tehdyssä lakimuutoksessa eli toiminta-alueen hyväksymispäätöksen jälkeen. Liittämistä ei enää synny, jos kyse on kuivakäymälällä varustetusta kiinteöstä tai jos kiinteistön vesi- ja jätevesilaitteisto on rakennettu ennen toiminta-alueen hyväksymistä.

Kiinteistöjen vähäinen lukumäärä, vesihuoltolain 10§:n 2 ja 3 mom. liittymävelvoitelievennys sekä yhdelle kiinteistölle jo myönnetty vapautus liittämistä huomioiden verkoston rakentamis- ja ylläpitokustannukset saattaisivat muodostua jo sellaisiksi, että pienellä vesilaitoksella ei olisi mahdollisuutta huolehtia alueensa vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Jätevesien johtaminen pois alueelta käsiteltäväksi jätevedenpuhdistamolla olisi ympäristönsuojelullisesti todennäköisesti paras ratkaisu, mutta jos toiminta-alueella kuitenkin päädytään supistamaan esitetyn mukaisesti, voidaan jätevesien asianmukainen käsittely kiinteistöillä hoitaa myös kiinteistökohtaisesti.

Ympäristönsuojeluviranomainen on tehnyt Saarilampi-Simunan supistettavaksi ehdotetulla toiminta-alueella jäteveden liittymävelvoitteen (VHL 10) selvittelyn. Kiinteistöjen jätevesijärjestelmät ovat tällä hetkellä riittävät ja täyttävät ympäristönsuojelulain vaatimukset.

Alueen asukkaiden taholta on jätetty yksi vastine, jossa vedotaan toiminta-alueen säilyttämiseen nykyisenlaisena. Perusteena mm. se, että toiminta-alueen supistaminen ei tuo kiinteistöille lain tarkoittamaa vesihuollon järjestelyä. Tarkemmin vastineessa esitetyt asiat ilmenevät liitteestä.

Esittelijä Tekninen johtaja Janne Laiho
Valmistelija tekninen johtaja Janne Laiho, p. 050 347 5247

Tekninen lautakunta 16.04.2024 § 8

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää asettaa Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen muutoksen nähtäville 1. – 31-5.2024 väliseksi ajaksi. Nähtävilläolosta kuulutetaan kunnan ilmoitustaululla, kunnan nettisivuilla ja Laukaa-Konnevesi lehdessä. Asiasta pyydetään lausunnot Ely-keskukselta, terveydensuojeluviranomaiselta, ympäristönsuojeluviranomaiselta ja alueen kiinteistöjen omistajilta.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus Vesihuoltolain (VHL) 119/2001, muutos 681/2014 7 §:n mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Yhdyskuntakehityksellä tarkoitetaan asutuksen ja vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan kehitystä. Toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitoksen voidaan katsoa kykenevän huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti ja että vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi. (VHL 8 §).

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksyy kunta. Laukaassa asia on delegoitu kunnanhallitukselle. VHL 8 §:n 1 momentin nojalla kunta voi tarvittaessa muuttaa ja siten myös supistaa hyväksytyä toiminta-aluetta. Toiminta-alueen muuttamisessa noudatetaan samaa menettelyä kuin sen hyväksymisessä.

Vesihuoltolain 8 a §:n mukaan tehdessään päätöksen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen supistamisesta kunnan on samalla päätettävä, miten vesihuolto turvataan niillä laitoksen verkostoihin liitetyillä kiinteistöillä, jotka jäävät toiminta-alueen ulkopuolelle. Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistöjen omistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja viemäriin (VHL 10 §). Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei kuitenkaan tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen vesijohtoon, jos: 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä; ja 2) kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä. Taajaman ulkopuolella kiinteistöä ei tarvitse liittää vesihuoltolaitoksen jätevesiviemäriin, jos: 1) kiinteistön vesihuoltolaitteisto on rakennettu ennen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen hyväksymistä ja jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa (527/2014) säädetään; tai 2) kiinteistöllä ei ole vesikäymälää ja sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Liittämiselvoitteen toimeenpanosta vastaa kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Ko. viranomainen voi hakemuksesta myöntää kiinteistölle vapautuksen verkostoon liittymisvelvollisuudesta (VHL 11 §). Perusteet vapautuksen myöntämiselle on esitetty vesihuoltolaissa.

Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan veden ja viemärin toiminta-alue on hyväksytty kunnanhallituksessa 20.6.2011 § 106. Saarilampi-Simunan vesiosuuskunta on esittänyt vesihuollon toiminta-alueen supistamista liitteenä olevan hakemuksen ja perustelujen mukaisesti. Supistettavaksi esitetty alue sijaitsee erillisenä saarekkeena toiminta-alueen pohjoisosassa ja on merkitty kartalle rajauksena. Supistettavaksi esitetty alue ei sijaitse vesihuoltolain tarkoittamassa taajamassa, eikä nyt esitetyllä alueella ole vesihuoltolaitokseen liitettjä kiinteistöjä. Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen supistaminen on piirretty kartalle laitoksen esityksen pohjalta. Perusteeksi toiminta-alueen muuttamiselle osuuskunta on esittänyt mm. yhdysvesijohtohanke Lievestuore – Vuontee toteutumattomuutta, suuria kustannuksia ja supistettavan toiminta-alueen sijaintia.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet tulee rajata pääsääntöisesti kiinteistöjen rajoja noudattaen. Kuitenkin, jos kiinteistö sisältää paljon pelto- ja metsäalueita (useita hehtaareita), tulisi alue rajata vain rakennetun ympäristön alueelle. Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alue noudattelee kiinteistö rajoja.

Esittelijä Tekninen johtaja Janne Laiho
Valmistelija tekninen johtaja Janne Laiho p. 050 347 5247
Liitteet

- 1 Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan hallituksen päätös toiminta-alueen supistamisesta, 26.3.2024**
- 2 Perustelut Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan toiminta-alueen supistamisesta
- 3 Kartta, Saarilampi-Simunan vesiosuuskunnan supistettavasta alueesta